

Ullañataki suma qillqatanaka 2015


Evaluación
Censal de
Estudiantes



alimara



Jaqinakaxa nayra pachanakana uywaruwa kipstapxiritaynaxa. Aka qillqata ullasina wali musparasitaxa.



Maya waynana allqamariru tukutapa

Nayra pachanakanxa, Mariano sutini waynawa maya aylluna awkipampi, taykapampi chika utjasiritaynaxa. Ukata waynaxa maya jayp'uxa jaqhi aynachata uma wayturiwa sarataynaxa, utaru kutiniskasaxa khitisa qhipapnama arkankaspha ukhama amuyasirakitaynaxa. Mariano waynaxa k'achata khititaynasa uka yatiñataki kipstarakitaynawa, ukata wali musparasita maya suma tawaqurukiwa uñkatarakitaynaxa.

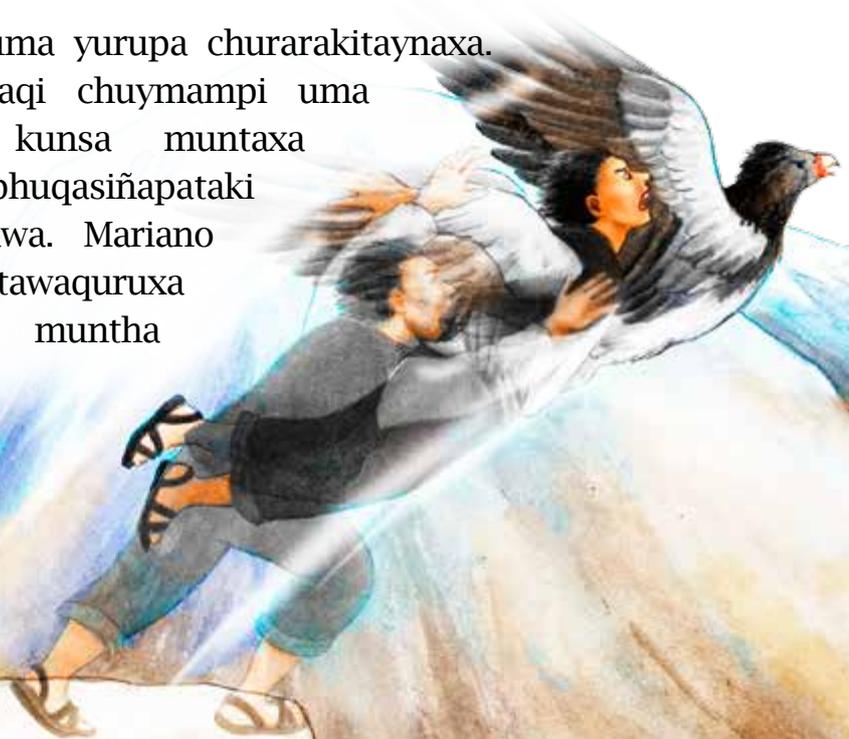
Waynaxa wali musparasita, ina arusa khakt'asisa tawaquruxa akhama sasawa jiskht'arakitaynaxa:

– ¿Khitisa, jumaxa khititasa...?– Tawaquxa janiwa jaysaskarakitaynati. Waynarukiwa akhama sasa jiskht'arakitaynaxa:

– ¿Maya juk'a uma waxt'itasmati?

Mariano waynaxa k'atakiwa uma yurupa churarakitaynaxa.

Suma tawaquxa waynana taqi chuymampi uma waxt'atapata, jakawimana kunsu muntaxa uka yatiyita, nayaxa phuqasiñapataki yanapt'amamawa sarakitaynawa. Mariano waynaxa jani payt'asisa, tawaquruxa jumaxa munirijäsma uka muntha





sarakitaynawa. Tawaquxa janiwa sarakitaynawa, yaqha mayita, janiwa phuqkirismati sarakitaynawa.

Mariano waynaxa uka urutpachawa sapa jayp'u, phujuwjaru tawaquru thaqiri sariritaynaxa. Ukata uka tawaquxa japhallanikitaynawa, Apu Illimanina phuchapataynawa, janiwa chiqpacha tawaqukataynati. Maya uruxa, tawaquxa waynaru sapüru phujuru sariri uñjasina wasitata uñstarakitaynaxa, jupaxa waynaru suma uñt'aña munarakitaynaxa. Ukata walja phaxsinakawa waynampi, tawaqumpi qamarapxiritaynaxa, jupanakaxa lart'asisa, jawallt'asisa ukhamawa sarnaqapxiritaynaxa. Tawaquxa maya aruma, waynaru uñkatasina, nayaxa jumaru munsmawa sarakitaynawa, uka arumatpachawa munasirinakaxa wali k'uchi sapürusa qamarapxiritaynaxa.

Ukata, Mariano waynatakixa maya jayp'uwa t'aqhisiña puritaynaxa. Maya jach'a mallkuwa tawaqu q'ipturi jalaniritaynaxa, Apu Illimaniwa phuchapa qhispiyañapataki khitaniritaynaxa. Mallkuxa tawaquru jach'a sillunakapampi waytuwasina Illimani khunu qulluruwa wayurakitaynaxa. Mariano waynaxa wali phiñasita, mallku qhipapnamawa tinktasa tinktasa arktiritaynaxa, janiwa jakxatkiritaynati, ukata maya qarqaru mistusina amparapa luqatataxisina jaltaña yanasiritaynaxa. Waynaxa walja kuti yanasina, akatjamata allqamariruwa tukuritaynaxa, ukhamata mallkuna qhipapnama jaliritaynaxa.

Qullasuyu ayllunakana utjiri jaqinakaxa ukhamawa allqamarina uñstawipaxa sapxiwa. Jichha urunakana allqamarinakaxa jach'a mallkuru uñjapxi ukaxa wispachakiwa nuwjapxixa, achachilanakaxa ukhama uñjasina allqamarixa munata tawaquja kutiyxita sasawa mallkuru arkanaqixa sapxiwa.



Lurawinaka

1. Akiri jiskht'awinaku kutt'ayma.

a Chiqpachana, ¿khititaynasa uka suma tawaqusa?

ch ¿Kamsapxisa jichha urunakana jaqinakaxa allqamarina mallkuru nuwjipanxa?

2. Jawarina lurawinakaparjama, ch'usawjanaku kuna lurawinakasa wakisixa uka qillqantma.

Maya uruxa, Mariano waynaxa phujuru uma wayturiwa sariritaynaxa.



Mariano waynaxa utaru kutiniskatayna ukhamaruwa maya suma tawaqusa arkanitaynaxa.



.....

.....



Waynaxa tawaquru muniripañapa mayitaynaxa.



.....

.....



Mariano waynaxa, sapa jayp'uwa tawaquru thaqiri phujuwjaru sariritaynaxa.



.....

.....



Mallku kunturiwa tawaquruxa Illimani khunu qulluru q'ipkatawiriraynaxa.



.....

.....



Allqamarixa, jichha urunakana mallkuru munirija kutiyxita sasa arkanaqaskakiwa.